

Cop d'Estat...

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

... o cop d'estaca?

Any IV - Núm. 173

Barcelona, 3 d'octubre de 1934

Preu: 20 cèntims

L'original del Decret de Nova Planta no era altra cosa que un original decret de planta nova

Contra el que s'havia dit i publicat, contra el que ja era creença acceptada per tothom, una vegada més EL BE NEGRE es veu obligat a sortir pels furs de la veritat, restablint les coses en el seu lloc i posant els punts sobre les is, sobre les jotes i sobre les comes i, malgrat la seva modestia, a acceptar la responsabilitat d'un nou èxit. En efecte, després de la publicació dels diaris de la notícia que havia estat trobat el text del De-

Habiendo pacificado por la fuerza de las armas el territorio de Cataluña, tócame a mí establecer Gobierno civil en él. Por tanto, vengo en decretar lo siguiente: Todo catalán que sea hallado con un arma en la mano será pasado por las armas. Se considerará arma todo objeto metálico. Las armas por las cuales será pasado todo catalán no serán las que hayan sido encontradas a todo

catalanes será pasado por las armas. Los padres que tengan hijos catalanes serán pasados por las armas. Todas las industrias catalanas serán trasladadas en el término de noventa días vista a las poblaciones españolas donde tengan más letras por cobrar. Los industriales que se resistan, serán pasados por las armas. Para substituir a las industrias emigradas, será permitida la fabricación de bombas, exclusivamente para el consumo dentro de la región. Todo aquel que sea sorprendido en delito de exportación, será pasado por las armas. La simple sospecha será castigada pasando al sospechoso por las armas. Las armas del Purgatorio serán pasadas por las armas. Toda mujer que tenga hijos catalanes, de padre conocido, será pasada por las armas. Todo padre conocido de todo hijo catalán de mujer catalana, será pasado por las armas. Todo hijo catalán, de padres conocidos y catalanes, será pasado por las armas. Queda prohibido en toda la región hablar en catalán. Eso es. Queda igualmente prohibido escribir en catalán. Eso es. Queda igualmente prohibido leer en catalán, lo que se haya escrito en catalán y lo que no se haya podido escribir en catalán. Queda permitido el teatro catalán. Las penas para estos delitos oscilarán entre cadena perpetua y ochenta años de prisión preventiva. Con estas restricciones, y para mostrar el trato benévolo de que son objeto los catalanes por parte de la Madre Patria, será tolerada por los encargados de mantener en todo momento el prestigio de Mi Autoridad, una autonomía bien entendida. Se encargarán de mantener en todo momento el prestigio de Mi Autoridad los Jtes. y Expedientados Magistrados de esa Audiencia, Excmos. Sres. Fernández Cavada y Altés, los cuales unirán a las funciones privativas del cargo el examen diario del escalafón y el libre uso de pases de los teatros del Paralelo, imperio de Ntro. Señor S. M. D. Alejandro Lerroux García Q. D. G.

Dado en Madrid, a 25 de Septiembre de 1934. Yo, el Salazar, ALONSO XIV

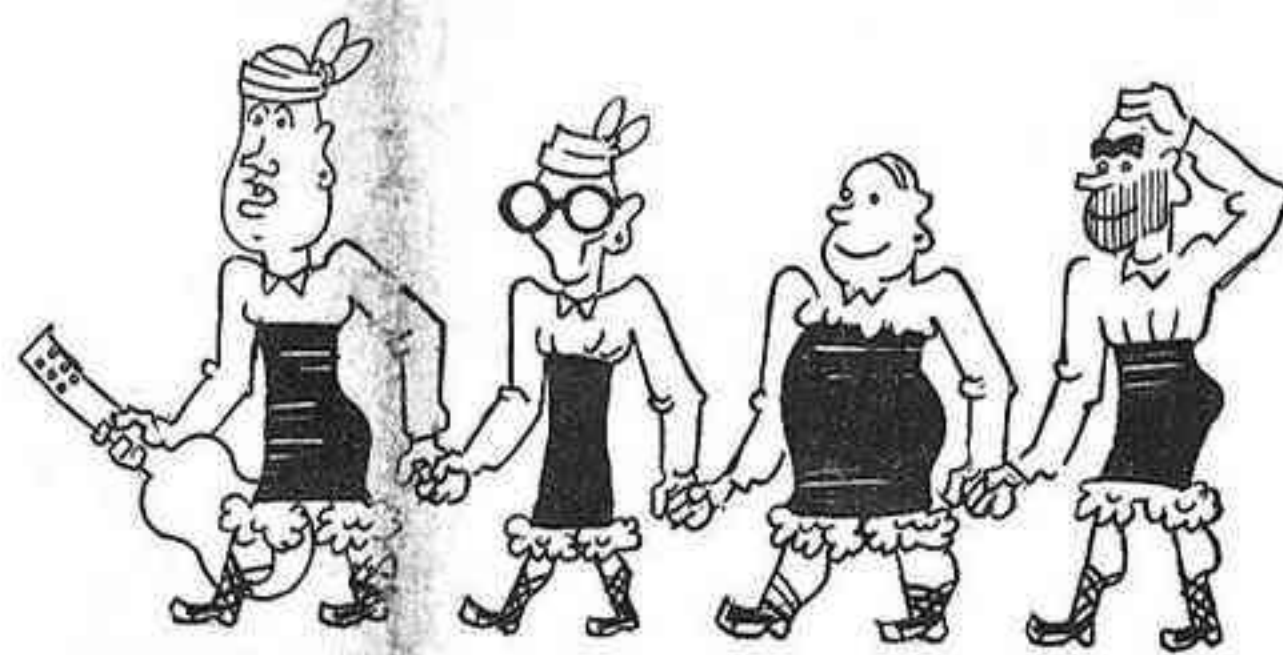
cret de Nova Planta, hem rebut una atenta carta del senyor Duran i Canyameres, en la qual ens prega que rectifiquem l'espècie, tot incloent-nos, per si ens en volem assegurar, el document per ell descobert i que fou pres, pels periodistes indocumentats, pel Decret de Nova Planta. Nosaltres no en tenim prou de rectificar, sinó que reproduïm el document que l'arxivar de l'Audència ens ha tramés. Diu:

catalán, con las cuales no sería posible pasarlo por ellas, sino las que lleve la fuerza pública. Queda prohibido a los catalanes hacer la revolución. Todo aquel que la haga será igualmente pasado por las armas. Queda prohibido a los catalanes hacer elecciones. El que las haga será pasado por las armas. Si las gana, será doblemente pasado por las armas. Si las pierde, una sola vez. Quedan prohibidos a los catalanes el robo y otros delitos. El catalán que sea sorprendido, no siendo radical, será pasado por las armas. Los Tribunales de Justicia no podrán condenar por ningún delito cometido por un no catalán. Para eso los fiscales cuidarán de retirar las acusaciones. En caso que sea catalán el acusado, lo que se retirará será la defensa. Acusado y defensor serán pasados por las armas. Todo catalán que tenga padres

YO, EL ILMO. I EXCMO. SR. SALAZAR (DON ALONSO) MAESTRO DE HITLER; MAESTRO DE MUSSOLINI; MAESTRO DE STALIN; MAESTRO DE KEMAL PACHA; MAESTRO DE CANTO; DISCIPULO APROVECHADO DE S. M. D. ALEJANDRO, EMPERADOR DEL PARALELO; RADICAL DE TODA LA VIDA Y DE LOS BUENOS, O SEA DE LOS MALOS; DE PRIMERA CLASE PREFERENTE; MINISTRO DE LA GOBERNACIÓN DE LA REPÚBLICA QUE ASCO ESPAÑOLA,

CONSELL DE MINISTRES —Com canvien les coses! Ara és a nosaltres que ens prenen les carteres...

ELS DE CALATORAO —Venimos en la perrera.—¡esí, lo que hemos gastao!

El Sr. Lerroux és honrat

UNICO CONCESIONARIO PARA LOS ESTADOS UNIDOS DEL BRASIL
Leandro Alvarez, 56, Rua 24 Maio, SANTOS

Quan vàrem publicar, amb l'èxit que tothom recorda, la reproducció d'una pàgina d'anunci de les neveres Westinghouse, en la qual hom podia veure el senyor Lerroux acomplint escament diverses poses publicitàries, vàrem creure que es tractava d'uns de tants capricis romàntics del vell cadibll radical. Pensàvem que e'

Kina «Lerroux» i el Amontillado «Lerroux». Amb aquesta bonhomia expeditiva, que és la clau dels seus èxits democràtics, Lerroux és, al mateix temps que un patriota exemplar i un republicà històric, un apertivo delicado (que ho digui l'Emiliano!), un tónico reconocido (que ho digui en Pich!), un reconstituyente (que ho digui l'U-

AMONTILLADO «Lerroux»
SOLERAS 1864
De las acreditadas Bodegas de M. Morales Parja Jerez
Unicos Importadores «LA YBERO ARGENTINA» BUENOS-AIRES

senyor Lerroux s'havia prestat a servir d'anunci a una casa comercial nordamericana per estrènyer llaços amb els Estats Units i per cobrar, si el cas es presentava, alguna coqueta. És a dir, que era un nou sacrifici que feia per la pàtria. La nostra sorpresa ha estat gran quan ens han caigut a les mans aquestes etiquetes que tenim el gust de reproduir, les quals demostren que des de la seva joventut don Alejandro s'ha brindat joiosament a prestar el seu nom gloriós i el seu sex-appeal a les més singulars aventures de publicitat. Aquí el veiem, presidint amb la seva còrpora magnífica el Jerez

lled!) i un antifebrifugo (que ho digui, si pot, l'Anguera de Sojo!). Als que preguntaven maliciosament, traient baba per les orelles, com es guanyava la vida aquest mirall d'honestat que és don Alejandro Lerroux, ara tenem la resposta, clara, neta, terminant. El caudillo feia de vedette publicitària. Quan es té el nom i el físic de l'expresident del Consell, res no priva, en bona doctrina radical, de disposar com es vulgui del propi cos i fins del dels altres si el cos, ai!, el cas, es presenta. I si hagués volgut fer postaltes d'aquelles, què?

Les relacions entre el Govern Central i la Generalitat, cada dia son més recordials

Intercanvi de notetes

A conseqüència del conflicte del Palau de Justicia, el conseller de Justicia i Dret ha tramès al senyor Samper la següent nota:

«Excelentísim Sr. Ricard Samper, President del Consell de Ministres, Madrid. Excelentísim enyor: Estranyo molt que el seu ministre de Justicia es fiqui a trametre directament comunicacions als magistrats de Barcelona. Francament, trobo que havent-hi l'Estatut i Autonomia, això és ficar-se en camisa d'onze vares. Això és d'ases. Disposi sempre que vulgui del seu afm. Lluhi»

Madrid, 15. — Ha estat molt comentada la nota del senyor Lluhi. Preguntat el senyor Samper, ha dit que no l'havia rebuda; però que si era com deien els diaris, que creia que sí, ha declarat que era pedant i ridícula i grotesca, i que això acabaria fent entrar en cintura a la Generalitat.

Madrid, 16. — Els diaris publiquen la resposta del senyor Samper a la nota de la Generalitat. Diu així:

«Sr. President de la Cheneralitat: He rebut una noteta pedante, grotesca i ridícula de un seu dependent, i li haig d'observer que açò no pot continuar d'eixa manera. Vostès són una hermosa regió dependient de l'Estat Central i és precis que s'acabin eixos pinitos. Ja m'està despatxant eix Lluhi i no em fassa parlar més. Seu afm., Ricardo Samper»

Els periodistes que fan informació a la Generalitat han preguntat al senyor Companys si havia llegit la nota del senyor Samper. El senyor Companys ha contestat que no l'havia rebuda encara, però que si era com s'ha publicat, es veia ben clar que es tractava de l'acte d'un desequilibrat i d'un deficient mental. El senyor Companys ha contestat la nota del senyor Samper. Diu així:

«Sr. President del Consell de Ministres, Madrid. Exm. Sr.: Rebuda la seva nota reveladora d'un desequilibri mental, més aviat hereditari, haig de fer-li avinent que jo sóc representant de l'Estat i no del Govern; que jo seré encara President de la Generalitat quan vostè no serà ningú, i que, per tant, tingui compte amb el que escriu, si no vol que li influi la patilla. Disposi d'aquest servei. Lluhi Companys»

Madrid, 17. — Preguntat el senyor Samper pels periodistes, ha declarat que no pensava rebre la resposta del senyor Companys; però que si la rebia i era com la que havia llegit en un sobre que havia trobat entre el seu correu, hauria de declarar que el senyor Companys s'havia begut el seny juntament amb unes quantes coses més, perquè a un president del Consell radical no se li podien dir certes coses sense anar a la presó. La resposta del senyor Samper al senyor Companys diu així:

«Sr. President de la Cheneralitat, Barcelona. Hon. Sr.: Veig amb pena i dolor que quan vostè escrivia eixes cosetes devia estar begut. Tot allò que em diu per carta voldria que s'atrevira a dir-me-ho al carrer i veuríem qui pot a qui. Però jo so un home de món i per un ull m'entra i per l'altre m'ix. El que vostè és, no és representant del Govern Central, sinó un canalla, i l'espere on vulgui i allí ens ho farem mano a mano. I no l'n dic

de més grosses perquè les guardo per a la pròxima. Seu afm. i s. s. i amic., Ricardo Samper»

Els repòrters de la Generalitat han preguntat al senyor Companys sobre el canvi de notes. El President ha dit que no sabia a què es referien, ja que les relacions amb el Govern de la República eren cordialíssimes. El senyor Companys ha contestat al senyor Samper amb la següent nota:

«Exm. Sr. President del Consell de Ministres, Madrid. Exm. Sr.: He rebut la seva atenta i permeti'm que en resposta li faci botifarra. Seria tan amable de dir-me si és cert que és vostè el protagonista d'El Fill de la Niña? Quan rebí aquesta nota, si no li agrada, pot dir que encara no l'ha rebuda. Disposi sempre del seu afm., Lluhi Companys»

Madrid, 18. — El senyor Samper ha dit als periodistes: —Com diu la nota que acabo de rebre del senyor Companys, encara no s'ha rebut. Però és d'un crefi.

El senyor Samper ha contestat a volta de correu:

«Sr. President de la Cheneralitat de Catalunya. Hon. Sr.: Surte al carrer d'una vegada, que vull espinyar-li els morros abans d'escapar-se'm la fórmula jurídica per resoldre el conflicte. Ricardo Samper»

(Continua a la pàg. 2, col. 1)

INSPIRACIONS L'Emiliano surt de cal jutge...

Ens plau reproduir avui aquest retall d'Ahora de Madrid, en el qual es pot veure l'Emiliano Iglesias sortint de declarar del Jutjat.

Instintivament, per un d'aquells espontanis reflexes del subconscient, l'Emiliano adopta davant dels fotògrafs l'actitud que no podiem per menys d'esperar d'ell. L'Emiliano es tapa discretament la cara, amb un gest ben raçat, ben seu, dintre la millor tradició dels personatges modestos que són cridats a declarar pel jutge. Una vegada més l'Emiliano s'ha mostrat a l'alçada de les circumstàncies i s'ha fet mereixedor de la confiança de la minoria radical, que ell tan dignament presideix.

Les notetes...

(Ve de la primera pàgina)

La resposta del senyor Companys diu:

«Sr. President del Consell. Exm. Sr.: Celebro les bones disposicions del Govern de Madrid i espero una solució satisfactòria del conflicte.

Companys»

El senyor Samper ha contestat:

«Sr. President de la Generalitat de Catalunya.

Hon. Sr.: He passat un dia molt dolent. Per fi, però, he pogut deslliurar la fórmula jurídica. És una bonica xiqueta. Em sembla que li agrada. Ja em perdonarà que no sigui més explícit. Encara em fa mal.

Seu per sempre,

Samper»

I el senyor Companys ha contestat:

«Sr. President del Consell. Exm. Sr.: L'enhonorabona. Celebro que tot hagi anat bé. Felicitat el pare.

Disposi de

Lluís Companys»

SALO DE LES CENT MIL CORBATES

Camises sempre les darreres novetats Gust, Qualitat, Elegància, Camiseria ultramoderna

Secció Sastreria: Assortit Màxim, Confecció intaxable, Folros insuperables, Preus per a tots. Sempre DANIEL'S

Rambra Catalunya, 13-Telèfon 20053

Mangranerianes

El diputat de l'Esquerra per Tarragona, senyor Daniel Mangraner, té el bon costum de tenir al corrent als amics i coneguts de les seves activitats de conferenciant.

La darrera nota que ha repartit és la que tenim el gust de reproduir. Com es pot veure, està escrita en castellà, tal com correspon a un catalanista econòmic:

«2/10 Martes, 7 noche. Visita Ametlla de Mar, 8 1/2 noche. Perrelló. Conferencia sobre las causas de la ruina de la producción olivarrera, 3/10 Miércoles, 7 noche. Visita a Alcanar, 8 noche. Visita a San Carlos de la Rápita, 9 1/2 noche. Amposta. Conferencia sobre el problema del arroz, 4/10 Jueves, 8 noche. Visita a Santa Bàrbara, 9 noche. Ulldecona. Conferencia. Lo que hemos de hacer en Cataluña con su Autonomia, 5/10 Viernes, 8 noche. Visita a Galera, 9 noche. La Cenia. Conferencia sobre la Mosca de la Aceituna y sus consecuencias, 6/10 Sábado, 8 noche. Visita Arrabal Jesús, 9 noche. Roquetes. Conferencia sobre la importación del aceite y grasas, y sus consecuencias sobre los precios del aceite de oliva, 7/10 Domingo. Tortosa. Conferencia sobre las obligaciones que impone el cargo de Diputado. Cherta. Conferencia sobre las ventajas que ofrecen los terrenos de regadio. Pasar por Aldover. Pacis. En cartera, Benifallet, Tivenys.»

D'aquesta activa setmana del senyor Mangraner se'n podria ben bé dir la setmana tràgica.

CALÇAT

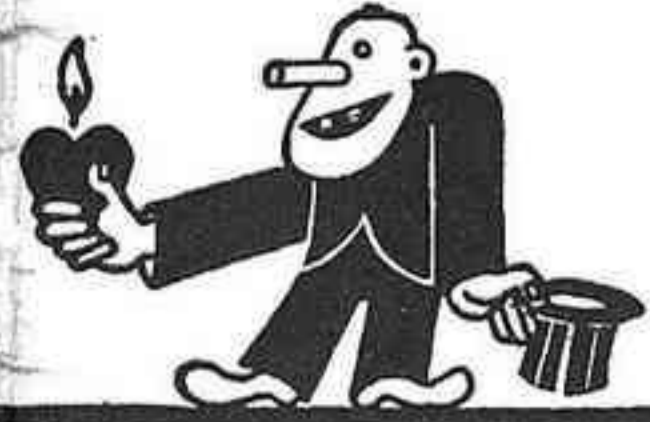
de immillorable qualitat a preus molt econòmics

Exposició i venda de tota mena d'articles. Sempre venibles ocasions.

HOTEL DE VENTAS PELAI, 8. - TELEFON 14370

SUBHASTES tots els dies de 4 a 7 tarda

amb el cor a la mà

EL MESTRE DE MUSSOLINI

La setmana passada, la guàrdia civil de Barcelona va rebre una ordre del ministre de la Governació. El senyor Salazar Alonso disposava que la benemèrita efectués una sèrie de registres per veure si trobava armes als locals dels centres d'Esquerra i d'Estat Català, i àdhuc als palaus del Parlament i de la Generalitat.

Davant la gravetat de l'ordre rebuda, els caps de la guàrdia civil es varen reunir i acordaren respondre respectuosament al senyor Salazar Alonso que, segons la Constitució i l'Estatut, ells no podien rebre ordres de ningú més que del conseller de Governació de la Generalitat.

El general Santiago visità aquell mateix dia el senyor Companys i li donà compte de l'acord pres i dels motius que havien provocat la reunió.

Al vespre, el senyor Salazar Alonso convocava urgentment la Junta de Seguretat...

ETIQUETA

Enterrament de don Jaume Carner. Dol dels ex-ministres: els senyors Azaña, Nicolau, Casares, Prieto, de los Ríos, Domingo, Santaló... Tots van vestits —naturalment— de negre. Tots, llevat del senyor Santaló, que llueix estival vestit clar.

Un grup de curiosos ho comenten. Frases poc amables per al senyor Santaló.

—Aquest home — diu algú — no més porta dol a les dents.

ORATORIA GASTRONOMICA

En un dels actes de la Setmana Gastronòmica, parla l'actiu organitzador senyor Sabaté. L'home excusa l'assistència del senyor Esteve Sala.

—M'ha encarregat que us digués que no li ha estat possible venir; però malgrat la distància material, us puc assegurar que el senyor Sala està aquí entre nosaltres, de cos present...

Algú deia, després, que el senyor Sabaté era un senyor sabatasses.

EL CONGRÉS DE L'ANGUERA

Serra Hunter.—Si el fan a Caspe no tindrè més remei que anar-hi!

NO HI HA RES IMPOSSIBLE

A mig mes de desembre darrer, van fugir per una mina subterrània de la presó cinquanta-nou presos. Entre aquests cinquanta-nou n'hi havia un de condemnat per deu o dotze assassinats, que estava enamorat de l'estilògrafa del seu advocat defensor. Aquest li havia dit:

—Quan surtis, te la regalaré. Cal afegir, però, que la promesa era feta a llarg termini. Li quedaven encara per a complir vint o trenta anys de presó!

L'altre dia, mentre l'advocat senyor Vilardona passejava pel carrer Pelayo va presentar-se-li un individu:

—La ploma! — li digué.

—Com?

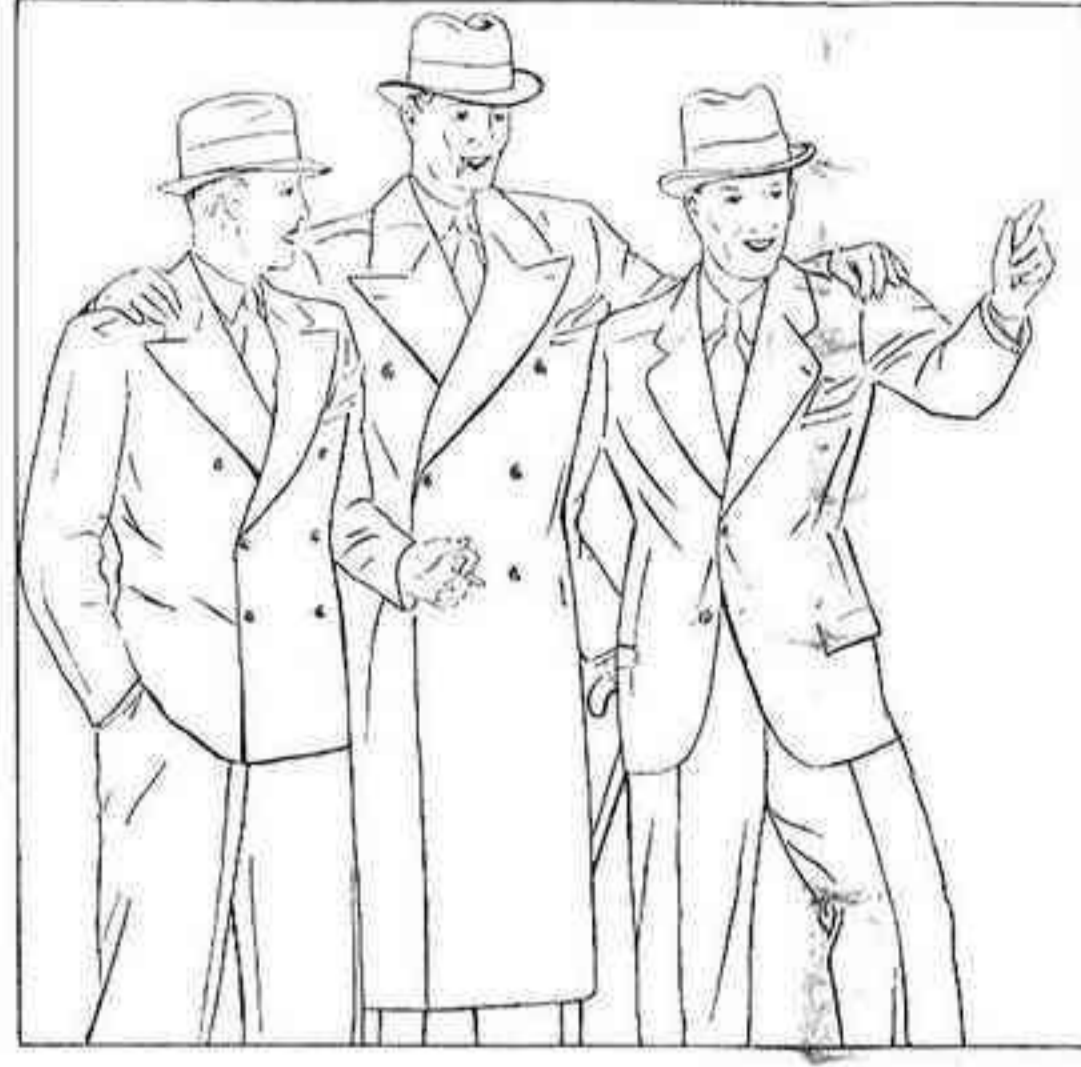
—La ploma!

—Ah! — va fer en reconèixer-lo. — Té noi, és ben teva!

I va amagar-se el llapis de plata a l'interior de l'americana.

ATENCIÓ: El Gran Basar de Sastreria i Camiseria BASTIDA,

encara que està situat al Passeig de Gràcia, 18, és el que ven més barat de Barcelona

Abrics i Vestits a mils, des de 25 ptes.

Pantalons a mils, des de 5 "

Camises i Piyames a mils, des de 5 "

El truc Mercantil més formidable és voler fer rics als nostres compradors

Per això regalem dècims de la Loteria, de Maria IIIa

Noves coples de «La Pilarica»

La Virgen del Pilar dice, riau riau, la Virgen del Pilar dice, riau riau riau riau, que ya no es aragonesa, riau riau, que ahora quiere ser agraria para vestirse de Ceda.

Con el Anguera y Gil Robles, riau riau, con el Anguera y Gil Robles, riau riau riau riau, el Crera y el Gimeno, riau riau, haremos una amanida que será de lo más bueno.

Allá en las tierras de Caspe, riau riau, allá en las tierras de Caspe, riau riau riau riau, haremos un compromiso, riau riau, que dejará a aquel tan famoso como pa fregar el piso.

La unidad más sacrosanta, riau riau, la unidad más sacrosanta, riau riau riau riau, de la patria defendemos, riau riau, pero por más sacrosanto el latifundio tenemos.

La República malvada, riau riau, la República malvada, riau riau riau riau, y la vil Autonomia, riau riau, nos llevan a la miseria y hasta a la disenteria.

Porque es triste y bien amargo, riau riau, porque es triste y bien amargo, riau riau riau riau, ver como van acabando, riau riau, los jornales de a peseta y el rabasero apencando.

Contemplar que esa gentuza, riau riau, contemplar que esa gentuza, riau riau riau riau, de villanos y aparceros, riau riau, no quieren pasar más hambre ni andar más todos en cueros.

Por eso todos luchamos, riau riau, por eso todos luchamos, riau riau riau riau, con gran tesón y entereza, riau riau, en honor del capital y el Cuerpo de la Nobleza.

Condes, duques y marqueses, riau riau, condes, duques y marqueses, riau riau riau riau, propietarios y usureros, riau riau, seremos como leones defendiendo nuestros fueros.

Y si la Lliga se enfada, riau riau, y si la Lliga se enfada, riau riau riau riau, porque le quitamos gente, riau riau, se lo tiene bien ganado por su conducta imprudente.

UN HOME DE LA LLIGA

En el primer Consistori republicà hi figurava el senyor Amadeu Llopart, regidor de la Lliga, que si bé no féu res de profit durant la seva actuació, perquè la seva capacitat no li permetia altra cosa, en canvi es distingí en aprofitar tots els viatges que es presentaven, la qual cosa li permetia fer certes francesilles en les que hi trontollava la pau de la llar. En certa ocasió, fou descobert en un ball de patacada d'un suburbi madrileny, marcant el xotis amb un estil de Vallcarca que enamorava.

Això que ens pensàvem que era un esplai que solament practicava quan es trobava fora de Barcelona, es veu que també el practica al cor mateix de la ciutat. L'altre dia el vàrem veure arrapat a una «taxi-girl» del local «Esquerra de l'Eixample», entrenant-se a practicar els balls més moderns i complicats que ara s'estilen.

Aquests de la Lliga, des de que han renyit amb Gil Robles ja no tenen creències.

DEU ELS CRIA...

A la Solí hom pot veure sovint la signatura Toryho. Divendres passat mateix, Toryho hi publicava un article molt divertit, en el qual donava compte als seus mig lectors, d'una conversa sostinguda entre el President del Tribunal d'Urgència i els periodistes, arrel de l'absolució d'uns incendiàries.

Naturalment, la suposada conversa no ha existit mai. Però observi's els desigs de Toryho de fer quedar bé el magistrat.

—Cómo es que no se ha condenado a los «fajistas»?

El presidente replicó: «No han sido condenados porque somos enemigos de cometer una injusticia; infinidad de testigos han desfilado, todos favorables, y nuestra conciencia no podía ir contra la verdad. Si les hubiésemos creído culpables, les habríamos condenado, aunque ello nos costase la vida».

Per entendre de tot això, cal recordar únicament que Toryho és redactor de Renovación, l'òrgan lerrouxista d'en Pic i Pon i que és també redactor de la Solí. Que Toryho, pretes periodista, fou l'únic que va declarar aleshores de l'afer Xammar, d'acord amb la pauta que amb la seva denúncia va donar el fiscal Sancho i Sancho. Vostès mateixos...

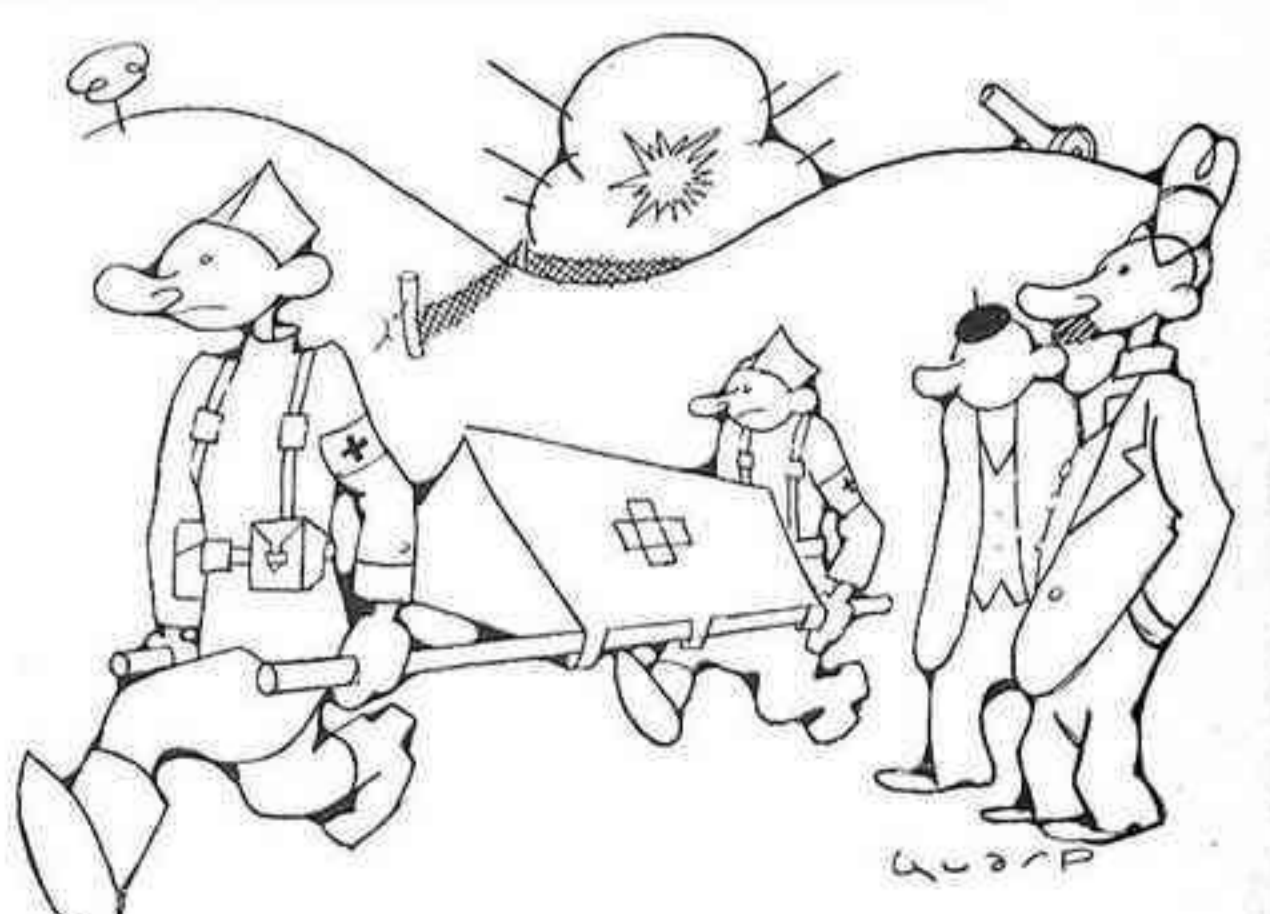

—Li han trobat un arma... —Com! —...un armari-mirall.

EL DEMOGRAF DEL MONOCLE

El senyor Lluís Capdevila i Monocle i Llit de Matrimoni, treballa, com tothom sap, a les oficines d'Estadística Municipal. El que tothom no sap o no suposa, és que el senyor Capdevila, tot hi treballant-hi, no hi treballa. Només cobra.

Quan el conseller municipal senyor Massip entrà a l'Ajuntament amb els seus plans de renovació i ordre, a l'home del monocle no li quedà altre recurs, per tal de com-

MANIOBRES

—Que hi ha hagut alguna baixada? —Sí: el pobre senyor Hidalgo...

LA REGLA

SUSPESA tornarà ràpidament i sense perill amb «PERLES FEMI»

Verdadera maravilla moderna d'electes segurs sense perjudicar la salut De venda en farmàcies i centres d'específics

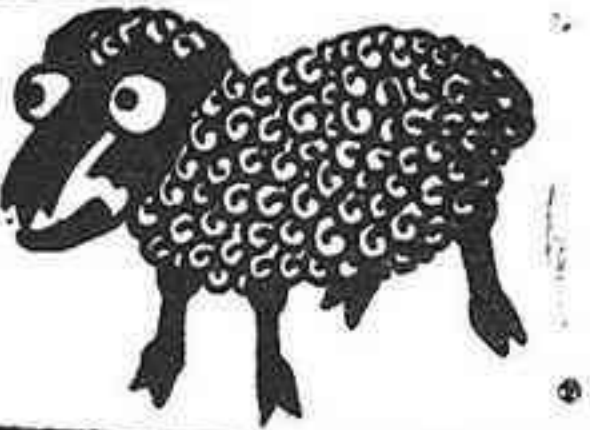
SALA PARES

FINA AL 12 D'OCTUBRE

EXPOSICIÓ DE PINTURES I ESCULTURES

COL·LECCIÓ F. URIACH

El Be a les Losaques

LES ESTRENES

Les admiradores de Mojica, de don José Mojica com li haurien de dir, fan bones al Catalunya i es poden desmaiar de gust durant la projecció d'*Un Capità de Cosacos*. L'assumpte passa a Rússia, que és un país on es parla cantant.

Recomanem l'argument i l'ambient a en Poal-Aregall perquè en faci una obra de teatre popular català, que podria passar, per exemple, a la Barceloneta i a l'Apolló.

COLISEUM
TELEFONO 18486

LA MAS GRANDE PRODUCCION JAMA REALIZADA

ESKIMO
(MALA EL MAGNIFICO)

Al Fèmina, en canvi, hom hi pot veure, i hom hi admira — quin un, aquest hom!... — Franziska Gaal, aquella xicota hongaresa que va fer *Paprika* i *Escàndalo en Budapest*, i que farà el que vulgui. De moment fa al Fèmina un bon vodevil — apa, Santpere, Fornés i companyia — titulat *Fruita Verde*, en el qual la Gaal s'hi disfressa de nena amb un vestit de tres pams. Un paper que ací podria fer donya Maria Morera i així entraria a l'Espanyol una altra bona actriu del teatre català.

Reunión, com el seu nom indica, és un film en el qual els personatges es reuneixen a Viena. Ho sabem pel títol anglès, naturalment. Tots aquests personatges, com que són molt nobles i molt senyors, no parlen anglès, sinó en castellà i es reuneixen a l'Urquinaona. La M. G. M., amb el seu bon encert tan característic, va creure que havia de fer-ho així i féu doblar el film. D'aquesta manera s'ha pogut evitar que es sentís l'agradabilíssima veu de Diana Wynyard i es pogués gaudir, en canvi, de tota la d'una terregada d'actors nostrats.

I tan bo com és el film! No s'hi val a tractar-lo tan malament!

SOR ANGÉLICA

Sembla que la Metro està disposada a persistir en aquesta actitud. I sembla també que Déu Nostre Senyor li ho pagarà generosament. El que no se sap és en quina mena de moneda.

Si encara hi sou a temps, aneu al Capitol a veure el gran programa que estrenaren dijous passat.

Aquest programa està compost de dos films llargs, cada un dels quals mereix l'honor d'anar sol en programa. El primer és el millor. Es tracta d'una comèdia cent per

cent americana, explicada amb un ritme, una fuga i una gràcia úniques. Això és cinema!

El film es titula, en espanyol, *¡Qué semana!* És la sàtira d'aquests congressos que celebren anualment les grans cases comercials americanes. Un enfilall d'anècdotes graciosíssimes dona l'atmosfera grotesca d'aquesta mena de convencions. L'interès de la història no decau un sol instant, i, a més, aquesta és servida per una interpretació de primer ordre.

Es amb films d'aquesta mena que els americans mantenen i mantindran el títol de reis indiscutibles del cinema.

L'altre film, *Carita de Angel*, és la història d'una dona que, sortida de la misèria negra, s'enfila fins a les més altes regions de l'opulència a base de ficar-se al llit amb tots els homes que li barren el pas.

L'obra ens hauria plagut més si hagués estat tractada com una comèdia lleugera. Ara, la manera de pujar d'aquesta dona, a base d'anar caient, arriba a tenir una certa monotonia. A més, el regust transcendental que vol tenir la història (aquella influència de Nietzsche!) li treu humanitat, i el final, d'un optimisme massa forçat, traïeix tot el caràcter de la protagonista, tal com l'hem vist fins aleshores.

Reserves a part, *Carita de Angel* resta una obra ambiciosa i original que val la pena d'ésser vista.

DEMÀ AL

TIVOLI

SOLEMNE INAUGURACIÓ DE LA TEMPORADA

¡ORO!

Aquell film que la UFA promet cada any als espectadors de tot el món

Si el Chevalier que va inaugurar la temporada del Coliseum no ens va acabar de fer el pes, val a dir que amb el segon film que ens han ofert en aquella casa hem fet llargament la pau.

Eskimo és una autèntica meravella, un d'aquests magnífics espectacles que sols el cinema pot oferir. *Eskimo* és, per damunt de tot, un documental de la vida dels esquimals de l'Àrtic. Una història senzilla i forta, interpretada per esquimals autèntics, serveix per a lligar la *féerie* dels paisatges i de la vida i aventures dels habitants de les regions polars.

Eskimo és la millor obra de Van Dyke, aquest gran director i explorador. Una pura obra mestra!

Una comèdia agradabilíssima, *El Altar de la Moda*, la passen al Fantasio. Les intrigues de les grans cases de modes, els robaris de models, en fi, tot un ambient presentat amb aquella gràcia que els americans saben fer aquestes coses. Un excellent film, vaja!

WILLIAM POWELL en

Fantasio

Gran èxit de la plasmació magnífica de somnis de dona en desfilades apoteosiques de models i en evolucions fantasmagòriques de "girls"

EL ALTAR DE LA MODA

WARNER BROS - FIRJT NATIONAL

Capitol

DEMA ESTRENA

IVAN MOSJOUKINE

CASANOVA
(EL GALANTE AVENTURERO)

Tota l'audàcia, l'altivesa i la seducció del més famós dels aventurers

MOLT IBEE!

A l'Espanyol, en Josep Santpere ja ha inaugurat la temporada. Abans de fer-ho, va dir en uns intervius de comptaduria, que ell ho faria tot per agradar al públic, des de l'òpera a la tragèdia, passant per la bajanada, perquè ell el que volia era fer un teatre comercial que donés pessetes.

I no ha començat ni amb una òpera ni amb una tragèdia, sinó amb una bajanada. I el pitjor del cas és que no va agradar gens al públic, que se'n anava abans d'acabar, que el que es quedà xiulà l'obra i que només l'aplaudí en Merletti, l'autor i la claque.

De manera, que ni tant sols teatre comercial va ésser.

La bajanada en qüestió es titula *El boc* i diuen els cartells que és traduïda del francès pel senyor Bertrams Solsona. El senyor Bertrams Solsona és també un personatge de bajanada, però sense traduir.

Havia estat director de *El Reusmen Lloyd Español*, diari marítim que pagava els redactors amb passis de tramvies i de teatre i com a prima dels anuncis donava carnets de redactor.

L'autor d'*El boc*, havia estat també un aspirant a personatge de la dictadura i quan don Alfonso va anar amb Martínez Anido a la Vall d'Aran, en el cèlebre viatge en que el senyor Espanya va mostrar el seu patriotisme, el senyor Bertrams Solsona, va dedicar-li un llibre sobre la Vall, amb fotos del viatge i dels personatges. En venir la República el mateix llibre, amb uns altres fotos, era dedicat a Macià.

OLYMPIA

CIRC EQUÈSTRE

TOTES LES NITS I DIJOUS, DISSABTES I DIUMENGES MATTINES, FORMIDABLE EXIT DE LA MILLOR COMPANYIA DE CIRC PRESENTADA FINS AVUI A BARCELONA

28 EXTRAORDINÀRIES ATRACCIONS 28

COCÓ

el lloro que canta i vocalitza admirablement

Carpi Noni et Nito

Famosos clowns parodistes musicals

THE 10 LIAZEED

Notable troupe de saltadors

BUTAQUES, 3 ptes - GENERAL, 1 pta.

A més d'*El boc*, el senyor Bertrams Solsona ha escrit altres obres, encara que no les ha escrites ell, sinó que ha firmat les de negres *ad hoc*. Un d'ells va vendre-li una obra de Benavente, que ell va firmar i pagar com un home.

El boc, doncs, és una obra solvent. A més a més, com convenia al Teatre Espanyol, és passablement pornogràfic. Però el millor de l'obra era la seva estúpide-

TONY JALGY i RAQUEL RODRIGO EN

Musica de JEAN GILBERT

Una semana de felicidad

sa i la que suposava en els espectadors.

L'argument, una senyora que es pensa que ha estat violada per un convidat de casa seva i que per estar tants a tants amb el seu marit fa els possibles perquè aquest l'engany i quan ho ha fet s'assabenta que és tan inviolada com el dia que es va casar, no espantava el públic de pares, mares, nens, nenes, concos i cocottes perquè fos pornogràfic, però la manera d'ésser escrit, construït i presentat, constituïa un delicat insult a la intel·ligència que els naturalistes atribueixen a l'espècie humana.

El públic, que ja va a veure la companyia Santpere com la quitxalla que segueix la Monyos, va veure superades les seves més fàlagueres esperances.

I la senyora Pepeta Fornés, que debutava a la companyia amb el paper de protagonista, no s'hi veia de contenta.

Sembla que s'està organitzant una «Lliga contra l'estupidesa», en la qual s'hi admetran totes les religions fins i tot el pornografisme per anar contra la imbecilitat. Ja ens hi poden apuntar.

Heu sentit mai parlar del calvari dels autors novells per poder estrenar llurs obres? Sí, oi?

Doncs pregunteu-ho a Domènec Guansé.

Domènec Guansé, autor d'*El fill de la Ninon*, va ésser avisat que li anaven a estrenar l'obra al Circ Barcelonès, quan els papers ja estaven repartits i els assaigs havien començat.

I vingué el calvari de l'autor novell, però a l'inrevés. Tots els seus mals de cap eren perquè no volia estrenar. Però fou endebades. *El fill de la Ninon* es presentà al Circ Barcelonès i obtingué un èxit.

Els tres actes de l'obra transcorren en una casa de prostitució. La Ninon és la mestressa. I el seu fill és, és...

El veritable fill de la Ninon és el sastre que va fer el vestit que llueix el galan jove en els actes segon i tercer!

PRINCIPAL PALACE

Companya de Revistes de Margarida Carbajal

Avui nit, i totes les nits, el GRAN ÈXIT de Silva Aramburu i mestre Padilla

LAS INVIOABLES

Totes les tardes

LAS MUJERES DEL ZODIACO

per la super-vedette MARGARIDA CARBAJAL

URQUINAONA

DEMA PASSAT DIVENDRES, ESTRENA

Una setmana de felicitat la passarà vostè veient al cinema URQUINAONA aquest film nacional de la producció IBERICA FILMS

El fill de la Ninon és un melodrama. Per tant, teatre popular. Però cal no confondre popular amb populatxer.

Domènec Guansé no ho ha confós. I la seva obra, molt teatral, s'escolta amb un interès creixent. El tercer acte, gairebé guignolesc, és d'una gran força; el millor de tots, sens dubte.

I ja se sap que el darrer acte de les obres sempre és el més difícil de reeixir. Per això Domènec Guansé ens ha demostrat que té pasta d'home de teatre.

Eden Concert

Nou de la Rambla, 12 - Tel. 19623

Exits dels debuts - Nou a Barcelona

MERCÈ SICILIA - LES FLORETTES

Eminent Parella de ball paricantonaista senca, nova a Barcelona

LOLITA GRANADOS JULITA REYES

L'anima que balla Celebrada vedette internacional

Succès de la gran vedette internacional

NITA GUERRI

Eminent estrella de la cançó nova a Barcelona

L'altre dia, el senyor Poal-Aregall va parlar per la ràdio i va dir grans penjaments dels crítics teatrals que han gosat opinar que *La Taverna dels calents* no és una obra mestra.

Si algú s'estranyava de que la ràdio hagués de servir per aquestes coses, li farem avinent que el dia abans també havia parlat davant del micròfon el lloro Cocó, de l'Olympia.

I ara que parlem de la ràdio. La setmana passada es va celebrar la cerimònia del lliurament de no sabem quines condecoracions de la República a l'empresari Lluís Calvo i a la diva Maria Espinalt. El representant del govern era el radical Jaime Polo.

El senyor Polo amenitzà la ceri-

mònia amb un discurs que la ràdio el discurs fou el més estúpid i recollí amorosament. No direm que grotesc que ha debutat la T. S. F., perquè tenim por d'aparèixer com uns entusiastes del senyor Polo. No: el discurs fou més que tot això. Fou... fou...

No hi ha paraules per expressar-ho. Calia haver-lo sentit. Decididament, el senyor Polo ens ha reconciliat amb la ràdio.

A l'Excelsior ha debutat un trio: Armandel-Rosy Delhia-Nordin. Segons la propaganda, vénen del Casino de París.

Si en lloc d'ésser procedents del Casino, ho fossin del Palace, hauríem aclarit l'enigma de la mort d'Oscar Dufrenne.

L'home hauria tingut l'imprudència d'escoltar una audició de Armandel-Rosy Delhier-Nardin.

Gran programa de circ a l'Olympia. La majoria de les atraccions són de primer ordre. Assenyalarem els cavalls de Houke, els acrobates Bedini-Tafani, l'inenarrable lloro Cocó, que presenta Remy Ventura i el *jongleur* Paolo.

I assenyalarem també dues atraccions excel·lents, els noms de les quals ignorem; ens referim a un matrimoni que es dedica a l'acrobatia còmica, i a tres galifardeus—penúltim número—, que es dediquen a rebre patacades amb la millor gràcia d'aquest món.

En canvi, no assenyalarem els clowns Carpi-Nonni i Nitto, i no pas per por que es morin...

METROPOL GRAN EXIT

El Hombre del Hispano

Un triomf d'amor damunt la vida
Una lluita entre l'honor i l'amor

EL CURT DE VISTA A LA RAMBLA

—Aquests ocells! Ja comencen a exagerar...

EL DESAPARECIDO

SALÓN CATALUÑA

Avui i cada dia

JOSE MOJICA FOX EN

UN CAPITAN DE COSACOS

ROSITA MORENO

Una estampa de la Rússia del Tsar

FAZANY

D'EL BE NEGRE de 29 de setembre 1931

NOTES DE SOCIETAT

Fa dues setmanes que tornen a ésser a Barcelona els esvelts aristòcrates i terribles conspiradors, els nois de l'ex-marquès d'Allella.

Cansats de conspirar a la *Tour de Carol*, de contractar gitanos per fer la contrarrevolució i de tocar la *Marcha Real*, en disc, tots els vespres havent sopat, ara han reprim, junt amb el seu company de monarquisme actiu, l'exmarquès de Setmenat, l'obra, més pacífica, de revolucionar el món de les *flores de bidet*, que és, fet i fet, a l'ha on compten més addictes. Amb tals

defensors, Alfons XIII pot dormir tranquil.

I la República, també.

EL «CHUFAS» I EL SEU AMO A GINEBRA

(Del nostre enviat, sempre tan espectral)

Ginebra, 26 (Per correu i gràcies).—En Lerroix ha traslladat a Ginebra tot el personal que corrip el *remanso apacible* del seu *hogar republicano* tal com va batejar-lo *Nuevo Mundo* en un article immortal. El senyor Lerroix no s'ha descurat ningú de la seva nombrosa y entortolligada familia. Cap de les senyores, models de virtuts laiques, ni tan sols el famós *Chufas*, el gos conspirador i fidel, que presenta la particularitat de tenir el *pedigrée* sorprenentment en regla.

El senyor Lerroix no s'està d'allò que se'n diu de res, no plany esforços ni sacrificis, per posar el

